

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdászati hetilap.

Előfizetési feltételek:

Egy évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Evnegyedre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 15 krajczár.
Külföldi csupán a kiadóhivatalnál lehet B.-Gyarmaton.

Hirdetési díjak:

Öt hasábos petitfő 5 kr. Helyez minden beiktatásnál 30 kr.
Nyitólátár garmond sora 20 kr. — Nagyobb és többszöri hirdetések
juttatásán szokásosak. — Helyi és külföldi hirdetések számára
hirdetményeket elfogad Háy Károly hirdetmény-kezelő
irodája Budapeston, Nagykereszt-utca, 8. szám.

A lap szellemi részére s a szellemre vonatkozó minden
közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Külföldi pénsek, reklamatok, és hirdetések
a kiadóhoz intézendők.

Előfizetési felhívás

„Nógrádi Lapok“

18. évfolyam utolsó negyedére.

Előfizetési feltételek:

Egy évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Evnegyedre 1 „ 50 kr.
Egy hónapra — „ 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz érke-
mezve, — legcélzószérőbben postautalványon —
a nyomtatandó példányok s pontos szétküldés tekin-
tetéből, mielőbb beküldendők.

Kék László,
kiadó s lapfelfelügyelő.

B.-Gyarmat, szeptember 19.

Az izraeliták a mi kalendári időjelzése-
ink szerint f. hó 18-án léptek az 5640-ik esz-
tendőbe. Az izraelita számítás szerint tehát
5640 év mult el a világteremtése óta. Lo-
gyen! — Az izraeliták az újvet Mózes tör-
vényei szerint a kegyelet ihletével ünneplik.
B.-Gyarmaton is zsúfolásig megtelik az impo-
zans imola, s hála ima száll a Jehovához,
hogy a zsidónépet — bár sok viszontagság
és megpróbáltatás után — mégis fenntartja.
Az izraeliták fennmaradása azonban nem
kizárólag a vallási szigorú intézményekben
találja magyarázatát; de a miveltebb jogál-
lamok ama intézkedéseiben, melyek az izra-
elitákat a társadalom többi tagjaival egyen-
jogusította, s mindazon előnyökben részesi-
tette, melyek azon honpolgárokat méltán meg-
illetik, kik a jogállam kötelekeibe honpol-
gári érdemeik után felveendők.

Igy tett Angolország, így a többi mivel-
t államok, kik felfogták az ember természet-
adta jogait. Nálunk Magyarországon, sajnos,
nem mondhatjuk, hogy a honpolgári érdemek
kellő méltatása lett volna azon indok, mely
az 1867. XVII. t. cikket megalkotá. Őszin-
tén kell bevallanunk, hogy honunk történel-
mének lapjai sehol sem jegyezték fel oly
tényeket a zsidó nemzet részéről, melyek a
zsidó nemzet iránt akár méltatásra, akár ro-
konszenvre buzdíthattak volna. Mert a zsidó
nemzet, nálunk is magát idegen nemzetnek
tekintette, oly elemnek, melyet az országok-
hoz és azok intézményeihez semmi erősebb
kapocs nem fűz, és ezen országokban a zsidók
egyedül csak arra törekednek, hogy minél
inkább előmozdítsák saját materialis érdekei-
ket. Így mondta legközelebb Kossuth is,
hogy a zsidók teljes emancipációját addig
sehol sem kellene keresztül vinni, míg ők a
többi honpolgárokkal társadalmilag és poli-
tikailag ki nem egyenlődnének; míg meg nem
szűnnek magukat, mint különvált idegen ele-
met tekinteni, hanem csak akkor, ha majd
egyedül vallás dolgában fognak különbözni
a többi honpolgároktól, mint ez tényleg An-
gol, Francia és Olaszországban van.

Ily honpolgári érdemek hiányában a
magyar nemzetet az emancipáció kérdésében

a lovagiasság és az „ember“ természet-adta
jogainak érzete és helyes felfogása vezérelte.

Az időelötti cselekvés jó következményei
immár láthatók. Izraelita honpolgáraink meg-
értették a magyar nemzet lovagias elhatározá-
sát, felfogták ama jóakaratot, mellyel a ma-
gyar nemzet irántok viseltetik; és épen azért
sietnek megmutatni, hogy ők többé nem ide-
gen tagjai ama hazának, melyben születnek,
élnek és minden honpolgári jogokban ré-
szesülnek.

A zsidó nemzet annélkül, hogy vallása
iránti szigorú ragaszkodásából bármit is el-
hagyott volna, — magyar honpolgárrá lenni
törekszik, gyermekeit nem kényszerből, de
egészséges jó felfogásból magyar szellemben
neveltetli.

Nem tartunk tehát a jövőtől, mert an-
nak biztos alapja van a jelenben.

A zsidó nép missziója a nemzetek közötti
politikai és társadalmi amalgamiató által
nincs eltövesztve, mert a vallási dolgok sza-
bad gyakorlata bármely formában akadá-
lyozva nincsen.

Nem tagadhatjuk, hogy az orthodox elem
egy fractiója a vallási intézményekhez való
szívós ragaszkodása mellett, mellőzi a jog-
államot, és a közjó munkájához csak kény-
szerűség által járul. De nekünk erős meggyő-
ződésünk, hogy e fractio napról napra keve-
sebb, — s hogy ezen fractióban a felfogások
napról napra tisztulnak. —

Nem tagadhatjuk továbbá, hogy a zsidó
nép bizonyos része a magyar nemzet által
adott jogegyenlőségre magát nem tette érde-
messé, mert magát a társadalomtól izolálta,
s csupán a legönösebb érdekeket tűzte célul
főleg a tudatlanabb honpolgároknál. Az ilye-
nek miatt a zsidó testvéreket elítélni nem
lehet és hiúsuk, hogy a jobb rész ezek meg-
javítására társadalmilag mindent el fog követni.

Ha van valami kívánni valónk izraelita
testvéreinknek ezen szent ünnepén, az nem
lehet más, mint az, hogy legyenek zsidótest-
véreink jó magyar polgárok! — Szeressék
ők is ezt a hazát úgy, mint azt szeretni azok-
nak szent kötelessége, kiknek e haza bölcsü
volt és majdan örökkébet adó sir leend. Mert
amint a költő mondja: „itt élünk s hal-
nunk kell“.

E nap akkor lesz a magyar zsidónak
valóságos Roshasanájja, ha a vallásos
eszméket hazafias eszméivel öntudatosan és
szent akarattal össze fogja egyeztetni.

A polgári iskolák érdekében

a vallás s közoktatás miniszter valamennyi tanfelügyelőhöz, és
szintén valamennyi egyházi főhatósághoz, szent. 6-én a következő
rendeletet bocsátotta ki:

Midőn a népoktatási 1868. évi XXXVIII. t. cz.
67—78. §§-aiban a polgári iskolák felállítása elrendel-
tetett, a nemzet törvényhozó testülete ez által azt a
célt tűzte ki, hogy a nép azon nagy osztálya, mely-
nek szellemi szükségét az elemi oktatás távolról sem
elégíti ki, azonban fensőbb oktatásra előkészíteni sem
kedve, sem célja: találja fel a polgári iskolában

azon intézetet, melyben mivelődés alapjához szük-
ség ismereteket rövidebb idő alatt megszerzésére
aanyira, hogy ezen ismeretekkel közgazdasági és po-
litikai általános műveltsége mellett a mindennapi élet
foglalatoaságaihoz szükséges tudnivalók birtokába jut-
hasson s vagy ügyes mezeli gazda, vagy mint iparos,
vagy mint kereskedő, már az így szerzett alapon meg-
indulhasson, vagy ha e tekintetekből még több isme-
retre kívánna szert tenni, az arra rendelt tanintéze-
tekben tovább tanulhasson.

Ily czéllal nyitattott meg az országban már ed-
dig is számos polgári iskola, de vagy azért, mert nem
helyesen fogták fel magánosok és községek a törvény-
hozásnak a polgári iskolák felállításához köztűt üdvö-
czélját, vagy azért, mert sokan még most sem tudnak
kibontakozni a rég multban meghonosodott iskolák
azon tévesen egybekevert állapotából, hogy minden
oly iskolának, mely az elemi iskolák felibe következik,
fensőbb oktatásra vezérőnek kell lenni: a polg. isko-
lából is egy kis gymnasiumfélet akartak csinálni,
mi által a polgári iskolák iránt a nagy közönséget
zavarba hozták.

A polgári iskolákról alkotott e téves felfogást ki
kell tisztázni, s a törvényhozás által ez irányban kitű-
zött helyes célt kell úgy a magánosokkal, a asszók-
kel, mint a községekkel felfogtatni; megértetni min-
den irányban, mi a polg. iskolában a nevelésnek és
a tanításnak közelebbi, mi az életnek ama tanítás
által elérhető végeredje.

A polgári iskolák számára most ujabbau kiadott
s rendeletemet kísérő tantervből világosan kitűnik,
hogy a polg. iskolában a közéletre tartozó azon által-
ános műveltség adatik meg, a melyre tudományos
pályára nem törekvő minden jobbmoda magyar állam-
polgárnak szüksége van.

Ezen általános műveltség megszerzése idején ala-
posan elkészül a tanuló egy részben arra, hogy mezeli
gazdaságot — ha ilyennek birtokában van — éssze-
rűen vezethesse, más részben arra, hogy ha iparos
vagy kereskedő akar lenni, az ezen foglalatoaságokhoz
szükséges alapismeretek birtokába jut; sőt alkalmazni
válék arra is, hogy némely köztisztviselői pályára léphet.

A törvény nem tiltja ugyan, hogy a polg. iskola
négy osztályt bevégzett tanuló a középiskolákba,
vagy a tanítóképződekbe átlépessen; de sokkal he-
lyesebb azon felfogás, hogy azok, kik a polgári isko-
lába lépnek, megtartják a kezdetben maguk elé tűzött
célt s bevégezik azt teljesen s lesznek vagy értelmes
mezeli gazdák, vagy tanult iparosok, kivéven azokat,
kik kereskedőkké akarnak lenni, kiknek a polgári
iskola 4-ik osztálya bevégeztével át kell lépni a közép
kereskedelmi iskolákba.

Azokra nézve, kik a polg. iskola hat osztályát
bevégezik, intézkedtem, hogy ha még ekkor sem kíván-
nak a magán polgári életbe mint már is általános
műveltséggel bíró polgárok kilépni hanem mint gazdák,
erdészek, vagy állatorvosok magukat teljesen ki akar-
ják képezni, a földmívelési miniszter úr f. évi 626.
eln. sz. a. kiadott rendeleténél fogva, a magyar-óvári
gazdasági akadémia kivételével, a gazdasági közép-
intézetekbe, avagy az állatorvosi intézetbe felvétélhe-
senek; valamint a pénzügyminiszter úr f. évi 34.506.
sz. a. kiadott rendeletéből, beléphetnek a selmeczi er-
dészeti akadémiaiba.

Más részről azok irányában, kik magukat az
ipari pályára szentelik, a különösen valamely fonto-
sabb iparág megtanulására hajlandók, már is meglet-
tem ittott az intézkedéseket, hogy a polgári iskolák
mellett egy bizonyos iparág folytatására ipar-tanmü-
hely állítsanak, melybe a polg. iskola 4-ik osztályába
lépő — mint 13 éves kora jutott növendék ifjú —
egy vétotik fel, hogy a polg. iskola részére kitűzött
közismeretre tartozó tanulni valók mellett, ezek tanu-
lásától tíres órában három év elfoglása alatt, az ott
folytatt iparágat megtanulhatja s midőn a polg. iskola
6-ik osztályát bevégezte, onnan egyszerűen mint
elkészült s miveltt iparos tanoncz, avagy mint kezdő
iparos-ségd léphet ki.

Intézkedtem végre, hogy a polg. iskola hat osztályát jó sikerrel bevégeztet mindazon tanuló, kik sem a magán-életbe nem léphetnek mint művelt polgárok azért, mert nincsenek anyagilag oly jó módban, sem gazdasági, értelmű, vagy állatorvosi intézetbe nem szándékoznak, sem végre iparosra nem hajlandók s arra nem készülek, azonban tisztességes kenyérkeresetre vannak utalva, megtalálhassák a pályát, melyen szerencsésüket keressek.

E célból felkértem a közlekedési, belügyi, ipar és kereskedelemügyi és a pénzügyminiszter urakat, hogy a polg. iskola mind hat osztályát jó sikerrel bevégeztet tanulóknak a vesztések alatt álló alsóbb fokú hivatalokban nyissanak utat életpályát.

E felkérésre a közlekedésügyi miniszter úr még 1877-ben 20,371. sz. a. kelt rendeletével megengedte, hogy az ily végzett polg. iskolai tanulók vasúti gyakornokokul fölvehetőssé legyenek.

A belügyminiszter úr f. évi 23.116. sz. a. kelt rendeletében kiadta, hogy a végzett polg. iskolai tanulók, a belügyminisztérium segéd- és számtartási hivatalok betöltésénél, valamint a megyei segéd- és kezelői állomásoknál fölvehetőek folyamatosan és folyamatosan ügyeembe vétessenek.

A földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter úr f. évi 638. sz. a. kelt rendeletében kiadta, hogy a polg. iskola 6. ik osztályát jó sikerrel végzett tanuló, a nem kincstárilag kezelt postahivataloknál kiadói minőségben, továbbá a távirati kezelői szolgálatra fölvehetőssé, valamint fölvehetőnek a távirati kezelői tanfolyamokra is.

A pénzügyminiszter úr f. évi 34.505. számú rendeletében kiadta, hogy a polg. iskola 6. osztályát jó sikerrel bevégeztet tanuló, úgy a számviteli és pénztári, mint az adó, vám-, fogyasztási adóhivatali, pénz- és adó-örégi és a segéd (kezelési) hivatali, továbbá a dohány-beváltási, gyártási és eladási, lotto-hivatali, bélyegző és sóhivatali szolgálatokra bevezetendők.

Midőn a fennebbiekben leírt részletesen vázoltam a polg. iskolák célját, kimutattam mindazon életpályákat, melyekre a polgári iskolákba a tanuló ifjú nemzedék eljuthat és felkértem, hogy odahatni törekedjenek, hogy megértve a polgári iskolák elé tűzött feladatokat és azoknak az ország közmívelésére szolgáló fontos szerepét, igyekezzenek a közművelőnyt a helyes irányba téríteni s kiválólag arra indítani az illetőket, hogy mindazok, kik az elemi oktatás által elérhető műveltséggel nem elégednek meg s fensőbb tudásért elhárítják a tudomány művelésére akár hajlamaik, akár anyagi lehetőségeik miatt nem törekedhetnek, keressek és találják fel a műveltség közep útját a polgári iskolákban, mely rendeltetve van a hazai népség nagy tömegét alkotó osztályát a közép-műveltség megszerzésére, különösen a műveltség melletti gazda és a tanult iparos osztály kiművelésére vezérlni. A polgári iskolák újabb tanterve a napokban utólag fog meg küldetni.*)

*) Később a rendeletet, mint közönségünket leginkább érdekli. — A polgári iskola feladataira nézve a rendeletben teljesen kitértek a részletek találhatók. — Sajnos, hogy ezen részletek találhatók, — hol a gazdasági, ipar- és kereskedelem iránti oly nagy haladás uralkodik — nem átvéhető, s ez az az ok, mely miatt a polgári iskolák jelenlegi berendezését nem átvéhető korunkban olyanok találják, mely a kívánt célt nem valósítja meg. De erről — valamint a b. gyarmati polgári iskoláról — egy későbbi cikkben fogjuk kifejezni észlelni. Szerk.

Egy távoli hang, a körorvosok érdekében.

A közegészségügyi törvény írott malasztát vált ellenőrzés hiányában, de nem a körorvosok indolenciája folytán, mint e lap múlt számában a vezércikkünk állítja. Indolencia orvos nem létezik, mert mennél inkább érdeklődik a közegészségügyi viszonyok iránt, mennél több káros hatást távolít el, mennél nagyobb jártasságot mutat a közegészségügy területén; annál inkább gyarapodik a közbizalom irányában, növekedik tekintélye, ezekkel kapcsolatban jóvédelme. — A közegészségügyi orvosok teendői oly rossz és kapcsolatos összeköttetésben állanak egymással, hogy azok egymástól elválasztva torz képet adnak. Orvosok korunkban ne képzeljék önmagukat csupán receptgyűjtőnek, hanem szakférfiúnak, ki önmagát emelkedten, tudja mit és miként kellene, de nincs kivel és mivel! Teremtessenek önmaguknak egységes közegészségügyi ellenőrzőket, és miközben közegészségügyet fogunk teremteni!

Szerencsétlenül vezércikkünk úr jelenlétével szerény körömben, — elmegyünk egy pohárra, s mindentől rossz, és piszkos italokat fogunk találni, — hívassuk el bírót, s alkalmazzuk a törvényes eljárást, és — ?

En is tudok egy tekintélyes „utasító” ki mindezt meg is tette, hónapok múlva pedig az ügy felől privátim az orvost megkérdezvén, az kijelentette, hogy az ügy alszik. —

A körorvosok negyedének a közegészségügyi hatóságokhoz következő rendőri ügyekről tesz jelentést:

a) tápszerek és italokról, b) A gyermekekre való felügyeletről, c) iskolákról, d) közbiztonságokról, e) lakásokról, f) képbiztonságokról.

Midőn a múlt évi losoncsi orvosi gyűlésen mindannyian ily kimutatások nevelésszerűt hangudtorkok, mintán végrehajtás és ellenőrzés nincs, — szerelt főorvosunkat nem fogja sérteni, ha saját szavait idézem: nekünk panaszokunknak kell, ha az egészségügyi hatóságok meghallgatnak s tenni fognak, őrülni fognak, mert ez által a közegészségügyet előmozdítjuk, ha nem — megtehetjük kötelességünket! Sic!

A körorvosok még eddig gyakorlati eredményt nem mutattak, mert hatóságai támogatásában nem részesülnek, mert a törvény végrehajtva nincs — írott malaszt — mert közeik rosszul vannak alkotva még most is, mert az orvos a közegészségügyi ügyekről függ, fizetését rendeltetve kapja, behajtásáról pedig senki sem gondolt és a megye közönséggel viseltetik az idegen elemek irányában.

Ezen közöny visszapattan az orvosok mellől és sújta a megélt ki blamirozza a rendszert? Az orvos nem! akkor lesz gyűngyölete az orvosnak, ha jelentése azonnal végrehajtás fog eszközöltetni, ha minden gyermeket önmaguk gyógykezelésénél kényesítettnek, ha hatalmában álland rossz italok és ételek megemésztését, kereskedésekből mérgeket eltávolítani, ha közegészségügyi kérdésben az orvos nem csak meghallgatni, de véleménye irányadó leendő. Terve azon halat is, hogy az orvos közelettségében állana közrendőri ügyekben visszafelének megakadályozása, törvény szerint az orvos véleménye és nem végre hajtó közeg; a visszafelé ellen mindkettőnek együttes erővel működése szükséges, a közegészségügyi előjárókat

sújta a közönség vágja, azok nem érik és nem teljesítik hivatalukat; a körorvosok pedig fáradságukat hasztalanságát belátva, azon vannak, hogy vegyálhassanak.*)

A nagyműveltségű m. kir. kereskedelmi — minisztérium múlt hó 30-án kelt 15763. sz. leirátalával a magas pénzügyminisztériummal egyetértőleg elrendelni méltóztatott, hogy az állami távirati állomásokkal, nyilvános kiüvegeseztet végeztet táviratilag közölni szokott bécsi áru és értéktáza napizárlatoknak hivatalból kiadása a f. évi szeptember hó végével megszüntessék, s a helyett a f. é. október hó 1-jétől kezdve a nevezett táviratiállomásokkal hivatalból csak a budapesti áru és értéktáza napizárlatait közöltesse, és ott az e célra készített nyomtatvány-mintákra feljegyzve bárki általi megtekintetése nyilvánosan kiüvegeseztessék. —

A bécsi áru és értéktáza napizárlatai jövőre távirati uton csak azon államtávirati székhelyen lakó egyéneknek, testületnek és társulatoknak fognak megküldetni, a kik az azért fővárosban évi 20 forint, vidéken pedig évi 60 forint. megállapított előzetési díjt előre egészen vagy félre részletekben azon táviratiállomások pénztárára fizetik, a melytől az értesítéseket venni óhajtják. —

Az előzetesek elfogadására nézve elrendeltetett továbbá, hogy a folyó évre csak egy negyed évre vétessék fel a díj azaz 5 cseleg 15 forint. — jövő év jan. 1-től fogva, azonban a naptári év első felében csak az egész évi, — annak második felében csak a félévi előzetes és előzetési díj fogadtassék el, történjék bár mikor is az előzetes.

Kelt B.-Gyarmaton 1879 szeptember 17-én.

M. kir. táviratiállomás.

Schell Albert.

Levelezés.

B.-Gyarmat szept. hava.

Folyó szept. hó 7-én a helybeli ev. gyülekezetnek öröm napja volt, a mennyiben Tek. Némethy Kálmán úr az egyháznak buzgó felügyelője letett szolgálati évei után újból megválasztva, előbbi székét a számos jelen volt egyháztag lelkesült éljenzése körben elfoglalta. Az egyhangúlag választott szertre tisztelt felügyelő úr buzgó székfoglaló beszéde után a tanácskozás kezdődött, melynek több tárgyai a következők:

Tárgyalatott az évi költségvetés. Az összes bevétele 3668 forint 7 kr. a kiadás 1823 forint 37 kr. maradt

*) Kitévelek ezen cikkben felhozott indokokkal nincsenek eloszlatva. Mi első sorban a testület elterveletét és akaratosságát akarjuk bebizonyítani látni, amit a körorvosi testület — tisztelt a kivételnek — nélkülöz. Ha a körorvos konkrét eseteknél a hatóság közegészségügyi felkérés, s ez nem támogatja a fővárosi módokéban, annak van orvosának. Ezt az orvosokat a körorvosok akar feljelentés, akár panasz után meg seha sem kísérelték meg. Mutassa meg tettel a testület, hogy a rendszernek megfelel; egy sem a testület, sem pedig a támogatás nem fog elmaradni. Szerk.

TÁRCZA.

Huber és Aggházy.

Azon érdekes hangverseny alkalmából, melyet október 2-án B.-Gyarmaton Huber Jenő begődű és Aggházy Károly zongora-művész urak közreműködésével helybeli dalegyüttesnek rendez, időszerűnek tartjuk olvasóinknak bemutatni a most említett két művészt, kik fiataláguk daczára a haza határait túllépő hírnévnek örvendenek, mennyiben a múlt téli idény alatt a párisi salonok és hangversenytermekben is elismert tudtak kivívni maguknak és dicsőséget szereztek a magyar civilizációnak.

Huber Jenő fia a jeles konzervatórium tanár s nemzeti színházi nyugalmasított karnagy Huber Károlynak, született Budapesten 1859. évi szeptember 15-én, s minthogy ezerszint ügyszólván már bölcsőjét is a zene muzsája ringatá, s a begődűlés apletanait az írás és olvasással egyszerre sajátította el, nem csoda, ha 8 éves korában már nyilvánosan is játszott a fővárosban, még pedig oly sikerrel, hogy az időtől fogva a művészetet komolyan ítéltől kormányunktól évenként Állami ösztöndíjban részesítették.

A budapesti zenedeli tanfolyamot elvégezvén, az ifjú Hubert atyja a birnöves mester Joachim Józsefhez vitte Berlinbe, hol tanulmányait 18 éves koráig folytatta, s mivel az ifjú és játéka a mesternek is fölöttébb megtetszett, számára a berlini porosz királyi zenakademiában díjjalán fölvetélt eszközölt ki. Itt a zene összes tanzakából vizsgát tévén, midőn az akadémiát otthagya, Joachim a düszeldorfi hangverseny-mesteri

állással kínálta meg; de mint fiatal tetterő művész nem akarta magát helyben kötni, megköszönvén tehát mestere bizalmát: hazajött Budapestre s itt egy nagy zenekari hangversenyt rendezett, melyben a nemzeti színházi zenekar kísérete mellett játszott; oly feladat volt ez, melyre csak egy bevégeztet művész vállalkozhatik.

Egy évi honfartarkodás után 1878 telén — Liszt Ferenc ajánlatával ellátva Párisba utazott, hol szövetkezve a művészet ezen metropolisában szintén kitűnő időző Aggházy Károly hazánkfiával, vele együtt két hangversenyt adott, s azonalt Castor és Polarként a két magyar művész mindenhol együtt aratja a babért.

Aggházy Károly 4 évvel idősebb mint művész társa, ő 1855. év október 30-án szintén Budapesten született. A zene iránti nagy hajlamot mesterei korán fölismerék benne, s azért minden alkalmat megragadtak, hogy a fiút, ki möbön és vas szorgalommal, kitartással tanult, a zene titkaiba beavassák. Tanulmányait részint a bécsi konzervatóriumban, részint a budapesti orsz. zenekademiában, melynek akkoriban Liszt Ferenc volt a lelke, végezte. Ungyancs Liszt ajánlata folytán múlt télén is Párisba utazott, hol a feltűnés, — tekintve, miszerint ez óriási világvárosnak nem kevesebb mint 26,000 művész lakója van, már magában reudkívül, — pedig mindkét szövetkezett fiatal művészfűnek teljes mértékben sikerült játékuikkal a műértő és zenekedvelő közönség figyelmét felkeltetni.

Első hangversenyük január 22-én volt a gazdag és híres zongora-gyáros Erard termében, s daczára, hogy aznap roppant hó esett, a zene hívottjai nem ma-

radtak el; a művészi eredmény pedig, mely a lapokban is kellő kifejezést nyert, olyan volt, hogy azután egymást érte a sok meghívás a párisi előkelők és kitűnőségek estélyeire; mert a francziáknál már ugyszólván a műveltség elengedhetlen követelménye, miszerint a magasabb körök barátság és ismeretségi számára oly zene-estélyeket rendezzenek, melyeken szász és szász — európai névvel bíró notabilitás jelenlétében a honiakos kívül a vendég művészek is bemutatassák talentumaikat.

És ez nem üres hírség s nem a művészek elismerés nélküli kizsákmányolása, mert az estély után másnap, vagy harmadnap a lívrés és illatos billet-doux-n meghozza a szíves köszönetet s mellékelve a küldött társleltéleit.

Lapunk sauk tere nem enged meg, hogy elősoroljuk mindazon számtalan estélyt, melyen ifjú művészeink hivatalosak voltak, néha egy este 2—3 helyre is, s így csak a nevezetesebbek közül említhetjük: gr. Beust nagy követőnkét, a szocii eszatorna hírneves építője Lesceps Ferdinándét, a Munkácsy Mihályét, hol a legkiválóbb francia festészek és zenészeket kívül, mint Cabanel, Saint-Saëns, Massenet stb. jelen volt a heseni nagyhercegnő is, a dr. Fauvelét, ki Páris énekes-üöl legtöbbjének torka felett örökdió gyakorlati tudományával; a Szarvadyét, hol ugyancsak jelen volt a híres begődű virtúoz Sarassate is, s az eszményi szépedű Potocka gróf, Chopin leánya.

Ezen kívül játszottak a szegedi vitézkörszallak javára agykövetünk által ápril 29-én adott fényes estélyen; második nyilvános hangversenyük pedig máj 7 nappal megelőzőleg, ápril 22-én volt a Pleyel-teremben.

az összes jövedelemből 1844 forint 70 krajczár megalkalmazással érte el a közgyűlés azon szomorú körülmény felől, hogy a híveknél régibb egyháziadó bérletéért 2131 forint 60 krajczár, mely összeg behajtását egyházi életünkben eddig nem gyakorolt polgári uton való behajtását határozták.

Ezzel a felekezeti elemi iskolák is rendezettek. Kintt azonban, hogy azokat az egyház a régi alapítványok jövedelméből a törvénynek megfelelőleg rendezni nem képes, — határozatot, hogy azon iskolai 5% pótdíjt, melyet eddig a hatóság az ev. egyház tagokból szedett, a melyt a helybeli polgári iskola fenntartására fordított, ezáltal saját felekezeti iskoláinak fenntartására fogja igénybe venni.

Végre több kisebb fontosságú tárgy elintézésén után a közgyűlés délután egy órákor véget ért.

Sinko Frigyes,
lelkész.

Szűgy, szept. 16-án.

Tisztelt Szerkesztő ur!

Az ipolyvízi vasút, miért Pálfalván —, s miért nem inkább Losoncra hozatik összekötésbe? a salgótarjáni-rattikai vonallal?

Kérem legyen szíves e részben az olvasó közönséget felvilágosítani.*

Sándor Károly.

Hírek.

Dobay József honvéd tábornok ur e hó 20-án tartotta meg a városi elöljárók b. gyarmati honvédség felött. Kinevezés. Br. Majthényi László főispán ur Jenik István urat Honfoglalás tiszteletbeli szolgabírájának nevezte ki. A jóles képzett és fiatal embernek, ki megérdemli e kitüntetés, — gratulálunk.

Athelyesés. Kaszinczy Gábor a b. gyarmati kir. törvényszék egyik derék aljegyzője, s közszerepben álló fiatal ember, — az ipolyvári kir. törvényszékhez helyeztetett át ugyanily minőségben, s helyét Piry Sándor, Piry János árvaszéki úrnok, s munkásság és érdemeiben megismert veterán tisztviselő — fia, foglalja el.

Leontin f. hó. 12-én déli órákban egy 27 éves családos földmivel ösmereket okból tulajdon pajtájában felakasztotta magát. A szerencsétlen józan életű s takarékos családapa volt; mégis az ottani előjáróság megtagadta tőle a haragosságot és minden temetői szertartást. Tekervényes utakon, mint állathullával szokás, kellett őt sírházhoz vinni. Csodáljuk az ottani fiatal jó hírből álló lelkeszt, és az egyházi hivatalban megismert körjegyzőt, hogy miként tudták ezen közép-kori aljárdást behunyt szemmel tűrni.

4. Meg kell érintenünk, hogy az ipolyvízi vasútyban még nem jutottunk odáig, hogy a vonal mellé vezetéseinek kérdésében a részletekhez hozzájárulassunk. Első dolga az, hogy a jókarakú kezdeményezés folytán az ezame megörök. Mindazáltal annyit mégis megjegyezhetünk, hogy tekintve azon távolági különbséget, mely Losonctól Szécsényig és Pálfalvától Szécsényig nyertünk, amely különbség 8.5 kilométert tesz; tekintve továbbá a Pálfalva és Szécsény közti vidék kimeríthetetlen kőszén termelését és egyéb terményeit, s azt, hogy ezen vidék logikább nélkülözhetetlen — holott a Losonc és Szécsény közti vidéknek megjelölés közlekedése van; végül pedig, nem lévén, görbe vasútról szó, — Pálfalvától Szécsényig majdnem egyenes vonalban húzódik a vasút; mindezen okoknál kétségtelenül ez a leghosszabb leendő, ha a szárnyvonal Pálfalvától és nem Losonctól vezetettük Szécsényig. Szerk.

De mert a dicőség után is kifárad az ember, fiatal művész barátaink a párisi megérdemelt diadalok után szívesen a haza földjére kipihenni magukat, s a nyári-idény alatt csupán néhány fűrdőben, mint Robitszon léptek fel, hol még Strossmayer Lipót hírhedt diakorai és bozsnai püspököi is hódolatra bírták; okos és nagy papok mindég pártolták a művészetet.

Szintán a párisi kitüntető szíves fogadtatás némi viszonzásul Huber és Aggházy mint főszereplők résztvettek azon nagy hangversenyben is, melyet augusztus 20-án Türr István tábornok és Ráth Károly főpolgármester rendeztek Budapest Margitszigetén az „Arrogante” francia pánczélos hajó tönkrement matrózai családjainak segélyezésére, — a haza városainban egy hangverseny körülr indultak meg fiatal művészeink, s így lesz hozzájuk csatlakozók egy hétre október 2-án nekünk is nógrádiakká szerencsénk.

Hisztük is, hogy az igazi művészet élvezését és méltatását nyújtó emez alkalmat úgy zeneőröknök, mint zenekedvelőknök örömmel fogják megragadni, annyival is inkább, mert a két művész, mint azt bizony tudjuk, csupán az egy hangversenyben lép föl nálunk.

Reményi Károly.

Tűz. F. hó 17-én este 9 órákor megkondultak B. Gyarmaton a vészharangok. — A tűzoltók — nagyon kevés kivétellel, — a tűz irányára fel futottak — a külföldi elöljárók és közölők; azonban hiába keresték B. Gyarmaton a tüzet, mert az távol volt a várostól. — A szerencsés családból azonban kintt, hogy derék tűzoltóink a tűzjelzés után alig néhány percz alatt felszerelve „tűzre-készre” futottak össze. — A tűz Szécsényben volt, hol a Vitéz urak pajtája barmadt el.

A losonci kőszekrényi egy még nem aludt el, mint halljuk, — okt. 8-án B. Gyarmaton fog e tárgyban értekezlet tartatni. Adja Isten, hogy siker legyen a vége.

Szécsényből vesszük a következő sorokat: Balogh Károly b. gyarmati zenész hat tagból álló zenekarával Szécsényen keresztül utazván, e hó 15-én a „Nagyfogadó” természetén zeneestélyt adott. A szécsényi közönség nagy része nem tudott erről, sokan árverés kapták az értesítést — e miatt a halgató közönség nem volt nagy számmal képviselve. A jelen voltak Károly egy feledhetlen csévé idézett elő, — a valóban díszes közönség feszült figyelemmel hallgatta elragadó zepéjét, melynek minden egyes hangja lélekemelő hatással bírt. Az egész zenekar összhangzásteljesen, — ügyesen, kedvvel, művésziileg játszott. — Hangsúlyos zenét máskor is szívesen halgatnánk és ha Károly nélküli jöveteleiről előzetesen értesítenek, — bizonyosan nagyobb közönségre számíthatna.

E hó 3-án volt a b. gyarmati kir. ügyészségnél árverés a b. gyarmati börtönben levő fegyverek élelmezésének biztosítása tárgyában, már reggel 8 órákor strűn jöttek a vállalkozók s azok kik ezen árverés alkalmából a zavarosban halászni iparkodtak az állam rovására. De hogy valóban volt-e köztük solid vállalkozó, azt az eredmény igazolja. A beadott ajánlatok az illetők által még a zárvatáridő lejártá előtt visszavették, csupán az úrv. Weiszné nem, ki a mult évről 4 krajczárral drágábban vállalta el az élelmezést. (Tudnivaló, hogy a mult évben egy fegyvercsélelmezésért 15 1/2 kr. fizetett). Hogy a vállalkozók miért vették vissza ajánlataikat? kérdi valaki; ugyanis egy b. gyarmati gazdaság irrelit, az orthodox hitközség egyik primipillusa, a budapesti s b. gyarmati pályázó uraknak szívők illetve zsebkész érzékeny bírójára tapintott; műnyelven szólva, megápolta őket. Mint halljuk a két budapesti pályázónak majd 1500 forintot fizetett. A b. gyarmatiak szerényebbek voltak, mert ezek 30–30 forinttal megelégedtek. Sajnos, hogy ezen regvelt emberek között egy gazdaságban kereskedőt és háztulajdonost is láttunk. Elég szomorú, hogy már ily emberek is 30 forintot meg lehet venni. Ezen eset a pályázókra oly világot vet vissza, mihez további kommentár nem kell. Ezen árverést azonban az igazságügyi miniszter helyben nem hagyta, s minán tudomására jött annak, hogy úrv. Weiszné csak is ily uton jöhetett az élelmezéshez, az árverést megsemmisítette egy újabb határnapot tűzött ki, de nem B. Gyarmatra, hanem Budapestre. E néhány ember így rontotta le a város hitelét. Azonban a sápot adó ur sem az ember, ki fejére esett, mert a vezetégetést igen óvatosan irásbelileg akként köztötte meg, hogy ha netán az árverés jóváhagyást nem nyerne, úgy az adott pénzmagot minden megkent pályázónak vissza kell adnia. Igen szükséges lenne, ha az ily pályázatoknál az illető közegek oly módot találának ki, hogy az árlejteknél ily visszaélések meggátolhatnának, mert legtöbb esetben ily népek eszébejárnak sincs, hogy a vállalatot elnyerje, hanem hogy sápot kapjon s ez által a becsületet vállalkozót megrontsa s a kincstárt megrövidítse. I. o.

Az érdemi jutalma. Schmidl Lipót ismert uszárás megtudta, hogy folyó hó 13-án a gr. Zichy senioralis utradalmat és gr. Forgách Antal 8 excellentiáját illető regalejogok B. Gyarmaton nyilvános árverés után haszonbérbe fogtak adni, ezen alkalmat saját érdekeinek szempontjából jónak látta felhasználni. Ugyanis: a volt bérlek előtt azon nyilatkozatot tette, hogy ő is kivéss egy regalejogot, ezek megijednek s mindjárt elhatározták maguk közt, hogy Schmidl Lipótnak pénzt kell adni, hogy ezen „ostoba” tervétől elálljon. Ezen határozat közlésevel egyidejűleg 80 forint alonni lefizetését is ígérték, Schmidl a határozat elfogadásával egyidejűleg e 80 forint zsebrejuttat. A könnyű szerrel hozzájutott pénzen Schmidl ur mulatni kezdett, mi közben eszébe jutott, jó lenne még néhány forintot hozzájutni. Ezen gondolat oly gyökeret vert benne, hogy azonnal elhagyá mulatóhelyét, s félgyámoros állapotban elment az árverés színhelyére, hol is Quidnére által haszonbérbe birt sörregale jogának haszonbérbeadását árvereztetett, midőn Schmidl kijelenté, hogy az uraságok által megállapított 500 forint kiküldési árban, mint évenként fizetendő bérösszegben, hajlandó a jogot haszonbérbe venni, minden oldalról hallatszott a csodálkozás kifejezése, mely csakhamar nagy zavarrá fejlődött. Ennek eredménye az lett, hogy Schmidl Lipótot kidobták s e közben, mint Mókány

Berci mondta, testét és főleg arczát a fellázadt bérlek tenyereibe verdeste. Ebben csak az furcsa, hogy mármár a regale árveréseknél oly embernek, ki előbből ezen jogot nem haszonbérbe, jelen sem lehet lenni. Azonban, hogy Schmidl Lipót megverése helyes volt-e vagy sem? megítélését az adott eset után a t. közönségre bizzuk. A földesurasságoknak az ily regalek bérbeadásánál nézetünk szerint arra is kellene tekinteni, hogy a bérlet tárgya oly egyének kezébe jasson, kik úgy az uraság, mint a közönségnek elég biztosítékot képesek nyújtani, mivel most bátran elmondhatjuk, hogy B. Gyarmat városának egy vendéglőjében sem lehet jó bort jól megfizetve sem kapni, s ennek oka abban rejlik, hogy a kocsmákat és vendéglőket oly emberek bírták, kik a kiadott uszörapénzek után kamat fejében nyert mindenféle borukat árulják. Ennyi figyelmet megérdemelne a város.

Sáncsét. E héten válogatott, habár ismertebb darabok kerültek színpadra. A „Verehajtó”, „Sárga csikó”, „Kényes Bertók”, azonban mindig megérdemlik, hogy az ember többször gyönyörködje bennök. Az előadásokat kedvesen tette Nagy Julcsa kisasszony, egyik tehetségesebb művésznők szereplése, kinek alkáról a népdalok igen kellemesen ömlenek. — Nagy Julcsa k. a fellépése alkalmával a közönség csodály szám-mal vett részt az előadásban. — A színiidény alkonán vagyunk, innen a közönség. Mint halljuk Völgyi György úr, ki ittélte alatt a közönség tiszteletét és becsületét teljesen kiérdemelte, — már e hó végéig hagyja el városunkat.

Irodalom. Kálmán Dezso református és Lágler János evangélikus lelkész együttesen előzetési felhívást bocsátottak ki a „Protestans Pap” című hatilapra. Megjelenik minden hónap elején, két nagy 8-ad részt íven. Előfizetési díj: Egy évre 4 forint félre 2 forint negyedévre 1 forint. Az előzetési pénznek a „Protestans Pap” szerkesztő-kiadó hivatalához küldendő kölesre (Tolna vm. postahely).

Nógrádmegyei Hivatalos Értesítő.

ÁRVERÉSI HIRDETÉSEK.

Losoncon az új városrészen a gyapjómáza és a vidék alatti ut mellett fekvő s a város tulajdonát képező s eladás alatt álló üres baltalek 1879. évi október hó 1-én reggeli 9 órákor a helyszínen tartandó nyilvános árverésen örökösre eladnak; kiküldési ár 10 székelyi forint 25 krajczár; bántarék a kiküldési árnak 10 százaléka; s többi feltételek a jegyzői irodában napokint megtekinthetők.

Rákosmelyad községben adóba lefoglalt ágy-neműek, sertések, fűgő termésk stb. szept. 26-án mint első, esetleg október 2-án Losoncon mint második árverésen eladnak.

A tek. nógrádmegyei árvaszék 4230—1879. sz. alatti végzése folytán néhai Megyeri Katalin Véghe Károlyné megyeri lakos jogúasságát, u. m. szobatorok, ágyi, főbér és felső ruhák, utazó kocsi, kordók szept. 23-án Megyerben nyilvános árverésen eladnak.

Alábbi községekben adóba lefoglalt ingóságok következőleg fognak elővezetettini:

Losonc-Tugaron első árverés szeptember 25, 26 és 27-én reggeli 9 órákor, második árverés október 9-én reggeli 9 órákor. Tárgyak: 1 tehén, sertések, lada, egy kocsi, egy új löszorváz, új bádógodény, 12 pár vegyes új csizma, ágy-neműek, szobatorok, egy ezüst zsebköny, lábi tűkör, egy új kályha, 1 hordó szür 200 Km. 1 zsák gőzmalmi liszt 7. sz.

Nagyfalun első árverés szeptember 23-án reggeli 9 órákor, második árverés október 2-án reggeli 9 órákor. Tárgyak: 8 tehén, 7 tinó és üsző, 3 ló, 8 sertés, 12 kila tinabuzsa, több részletben szén mintegy 120 mázsa, sarj mintegy 30 mázsa, 6 ló, 25 kila zab, 8 csomó szalmás buza, 8 csomó szalmás zab, 8 csomó zabszalma, két igás szekér, 10 szekérsíni tárgy, 25 font gyapj, ágy-neműek, 2 láda, 1 szekrény, 3 férfi szür, egy férfi ködmön.

Losonc-Apátfalván első árverés szeptember 24-én reggeli 9 órákor, második árverés október 2-án reggeli 9 órákor. Tárgyak: egy tehén, 8 üsző tinó, 9 sertés, 3 pár csizma, ágy-neműek, szobatorok, tűkör, képek, saóra, egy tokos és fűrészlélő.

Videfalván első árverés szeptember 29-én reggeli 9 órákor, második árverés október 9-én reggeli 9 órákor. Tárgyak: 4 tehén, 8 üsző tinó, egy sertés, ágy-neműek, három férfiszür és egy szekrény. — Az első árverés az érdeklő községbe, a második árverés Losoncon a vásártérre fog megtartatni.

Pósfényben adóba lefoglalt libák, sertések, ágy-neműek, tehének s takarmány október 2-án d. e. 10 órákor mint első, esetleg október 3-án d. e. 10 órákor Szécsényben mint második árverésen eladnak.

Felső-Ludányban adóba lefoglalt gabona, sertések, libák, tehének, ágy-neműek s takarmány október 9-én d. e. 10 órákor mint első, esetleg október 10-én d. e. 10 órákor Szécsényben mint második árverésen el fog adatni.

Alsó-Ludányban adóba lefoglalt gabona, sertések, liba, tehének, ágy-neműek s takarmány október 8-án d. e. 10 órákor mint első, esetleg október 10-én d. e. 10 órákor Szécsényben mint második árverésen el fog adatni.

Adóba lefoglalt tisztabuza, rozsa, árpa, búkköny, tengeri, bargonya, sertésdiak, famennyiség, stb. Vanyarczon szeptember 28-án a következő napján, Bőron október 1-én és következő napján, Erdőkürtön október 6-án és kör. napján fogtak elárverestetni.

A vanyarczi községi bíróság ezennel közbírói tenné, hogy 52. számú végzése által Radica Borbála ellen Radica Rozália Szörös Ferencné részére 10 frt követelés végett elrendelt kötelezési végrehajtás folytán bíróság lefoglalt a 20 frtra becsült ingóságok szeptember 30-án d. e. 10 órakor Vanyarczon alperes lakásán nyilvános árverésen eladottnak.

Adóba lefoglalt ló, tehén, ökör, juh, sertés, szén, szalma, rozsa, árpa és zab következőleg fog elárverestetni: Első árverés Abelován szept. 22-én, Madacskán szept. 23-án, Nedelistyén szeptember 24-én, Polichnón szept. 25-én, Sullyén szept. 26-án, Lentvorán szept. 27-én a bírák házában; második árverés október 2-án és 9-én Lősoncon a buzapiacron.

Készner Mártonné és Licskovszky Gusztáv felsőpetényi lakosoknál adóba lefoglalt 100 akó bor borsódiak, tehének és borjak szeptember hó 26-án Vác városánál mint második árverésen eladottnak.

Kis-Zellőn adóba lefoglalt szarvasmarha, buza és ágyasmédek szeptember 22-én d. e. 9 órakor Nagy-Zellő község bírói házában elárverestetnek.

HASZONBÉRLETI HIRDETMEYNEK.

Kis-Zellő tulajdonát képező fél éves bormérési jog folyó évi szeptember 21-én d. e. 9 órakor Kis-Zellő község bíróságánál három egymás után következő évre haszonbérbe fog adatni.

Felső Sáp község tulajdonát képező 1879. évi sz. Mihály napjától 1880. évi sz. György napjáig tartó fél évi korcsmáltatási jog folyó évi szeptember 25-én d. e. 2 órakor tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni. Az árverési feltételek a felső-sápi körjegyzőségnek megtekinthetők.

Kiallbercső község tulajdonát képező egy negyed évi korcsmajog, 8 hold szántóföld, 4 hold rét szept. 23-án közárverésen 3 évre haszonbérbe adatik.

Alábbi községekben községi vagyont képező egy negyed évi korcsmáltatási jog 3 egymás utáni évre következő időben fog haszonbérbe adatni: Abelován szept. 22-én, Madacskán szept. 23-án, Nedelistyén szept. 24-én, Polichnón szept. 25-én, Sullyén szept. 26-án, Lentvorán szept. 27-én. Mindenütt d. e. a bírónál.

Alsó-Sáp községét illető 1879. évi sz. Mihály napjától 1880. évi sz. György napjáig tartó fél évi bormérési jog folyó évi szeptember 25-én d. e. 8 órakor tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni. Az árverési feltételek a felső-sápi körjegyzőségnek megtekinthetők.

Alsó-Sáp község tulajdonát képező malom 1880. évi sz. György napjától kezdve egymást követő három, esetleg hat évre is folyó évi október hó 16-án d. e. 8 órakor tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni. Az árverési feltételek a felső-sápi körjegyzőségnek megtekinthetők.

Vanyarcz község tulajdonát képező fél éves bormérési jog 3, esetleg 6 évre Vanyarczon a körjegyzői irodában folyó évi szeptember 29-én d. e. 10 órakor haszonbérbe fog adatni.

Néza község tulajdonát képező föld és rétek, valamint fél évi bormérési joga folyó évi sz. Mihály napjától kezdve egymást követő három, esetleg hat évre is évi szeptember hó 23-án d. e. 9 órakor tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni. Az árverési feltételek Néza község előjárásánál megtekinthetők.

Nándor község tulajdonát képező fél éves korcsmáltatási, egy éves húsvágás és vadászati jogának f.

évi aug. 26-ra kitűzött haszonbérbeadása nem sikerült, annak ajtonnani 6 évre leendő haszonbérbeadási határidejéül folyó évi szeptember 28-ának d. a. 3 órája a községi bírói házához tüzetvén ki, hol az árverezési feltételek megtekinthetők.

Jobbágyi község tulajdonához tartozó fél éves korcsmáltatási jog, mely évenként sz. Mihály napjától sz. György napig gyakoroltatik, folyó évi szeptember 26-án tartandó árverésen három egymást követő évre haszonbérbe adatik. Az árverési feltételek Jobbágyi község házában megtekinthetők.

ÁRLEJTESI HIRDETMEY.

A vezetőség alatti b-gyarmati kir. ügyészégi börtönél az elfelt rabok és vizsgálati foglyok 1880. évi élelmezése biztosítása tárgyában a b-gyarmati kir. ügyészégi hivatalos helyiségében folyó évi szept. 30-án d. e. 10 órakor zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött árlejtés fog tartatni, miről a vállalkozni ohajtok azzal értesítettek, hogy az átlagos rablétszám 200—250 egyén közt változik, és hogy a leendő börtönpénz 500 frt o. é. Az árlejtés alapját képező vállalati feltételek a kir. ügyészégi hivatalos helyiségében naponta megtekinthetők, az 500 frt o. é. börtönpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlatok csak az árlejtésre kitűzött óráig, sz. B-Gyarmaton a kir. ügyészégi hivatalos helyiségében fogadlatnak el.

B-Gyarmaton, 1879. szeptember 15.

Dr. Melicher Ferencz,
kir. ügyész.

KINEVEZÉS.

Főispán ur ó méltósága Jeszenszky Gyula alispáni irnokot alispáni kiadová kinevezni méltóztatott, miről a közönség ezennel ért sittelik.

KÖRLEVÉL.

Deutsch Ernestusnak munkamesternei, Weisz Jakabnak tanítói oklevele, Papp Tivadarnak a tanítóképző harmadik tanfolyamáról és Bányai Márton décsi polg. iskolai tanulóinak végbizonyítványai másodlatban kiállítottnak, az eredeti ezennel érvénytelennek nyilvánítottatik.

Kelt B-Gyarmaton, 1879. évi szept. 13.

Tanfolyaglyó helyett:

Komjáthy Anzelm,
megyei főjegyző.

KÖRRENDELETEK.

Eastergummegye közönségének feltérjeaztése szerint, eastergum-szent-tamási illetőségű Lusztig Betti 36 éves, hajadon, héber vallású napaszmónó, állítólag gyógyíthatatlan betegsége folytán, különböző kórházakban ápolatja magát, mi által a megyei betegápolási alapsnak jelentékeny kiadásokat okoz.

Mihez képest a nevezett megye feltérjeaztése folytán felhivom a törvényhatóságot, hogyha ezen egyén törvényhatósága területén levő valamely kórházban jelentkeznék, az csakis elutasíthatatlan szükség esetén vétessék kórházi ápolás alá és mihelyt körállapota megengedi, azonnali hazaszállíttatása iránt intézkedjék.

A sziléziai országos bizottságnak folyó évi június 17-én 1832. szám alatt kelt átirata szerint, Szilézia Bazanowitz községi illetőségű Gruber Károly, rendszert foglalkozás nélküli pincér, különböző betegségek ürügye alatt, különböző kórházakban ápolatja magát, mi által illetőségi községének jelentékeny kiadásokat okoz.

Mihez képest a nevezett országos bizottság megkeresése folytán felhivom a törvényhatóságot, hogyha ezen egyén törvényhatósága területén levő valamely kórházban jelentkeznék, őt orvosilag szigorúan megvizsgáltatván, csak is kétségtelen és elutasíthatatlan betegségi esetekben vétessék kórházi ápolás alá.

Nebogy az országgyűlési képviselőválasztók általandó névjegyzékek évenkénti kilgázására czélzó munkálatozra nézve az 1874. XXXIII. t czikkben világosan megerazott határideknek pontos meg nem tartása által a névjegyzék törvényessége elleni kifogásokra alkalom szolgálszék, azlkaságának látom a központi választmányt mihez tartás végett cleve figyelmeztetni, hogy az ideiglenes névjegyzék ellen benyújtott felzárólatások a ezekre tett észrevételek felolt a határozatok az idezott törvényczikk 48. §-a szerint, a folyó évi szeptember hó 1-ől 20-ikáig terjedő időben kell bgyi hozaszkodnak.

Budapest, 1879. évi szeptember 5.

A miniser meghízáásából

Lukács György,
miniszteri tanácsos.

Tekintettel arra, hogy ipari szakosztályal megtoldott felső népiškola a korponai, az állam által segélyezett községi intézetet kivéve, a szomszéd megyék területén sehol sem találatik, szemügyre véve az ily nemű intézet ügyös hatását, egy értelmes a magyar szellemű ipari a kiskereskedői osztály képzése, s az iparélet fejlesztése körül a ugy az ezen intézettel összefüggő magasabb társadalmi s nemzetgazdasági feladatot, van szerezésük felkérni, hogy ezen intézet eddig csak kisebb körben ismert létezését a kormányzata alatti megye területén közbírói tennéi sziveskedjék, azon hozzáadásal, hogy a tanév szeptember hó 1-én nyílt meg, a hogy a felső népiškola három osztályába az elemi negyedik osztályt vézett növendékek, a tulajdonképoni ipari szakosztályba, melyben a kézműtan, rajz, mintázás, ipari írály, könyvvitel, nemzetgazdaság vázlat, váltóisme, stb. azóval az ipari elemi let összes tantárgyai taníttatnak, az elemi iskolát vézett növendékek 6 frt évi tandíj mellett vétetnek fel. — Ipolyság, 1879. évi szept. 2.

Podhorszky György,
hely. elnök.

KÖRÖZVÉNYEK.

Jardek József checzki lakos kárára folyó hó 16 ik napján viradóra egy két éves világos pej aszörű kanca csikó (homlokán csillaggal) az udvarából kiszökött, oly felhívással körözöttik, miként a netáni feltalálója B-Gyarmaton a szolgabírói hivatalnál jelentkezzék. Szamka György zaborai lakos kárára e hó 3-ról 4-re éjjel a zaborai rételekről egy 8 éves pej herült ló és egy 3 éves fekete kanca csikó elitévelyedett, oly felhívással körözöttik, miként a netáni feltalálója Zabora község bírájánál jelentkezzék.

Piaczi árak B-Gyarmaton.

1879. évi szeptember 15-én.

Egy méter mássa:

Tisztabuza 10 frt 20 kr. — 10 frt 40 kr.
Rozsa . . 7 frt 80 kr. — 8 frt — kr.
Árpa . . 7 frt 80 kr. — 8 frt — kr.
Zab . . 5 frt 80 kr. — 6 frt — kr.
Kukoricza 7 frt 80 kr. — 8 frt — kr.

Jegyzette: Szekács János

Nyíltér.

Bercselen Pongrácz-Platthy Ágnes úrbölgynél egy másfél éves szép schvelezi bika-eladó.

Feloldó szerkesztő

Horváth Danó.

Egy kitűnő bizonyítvánnyal ellátott nő, óhajit magyar, német és francia nyelvben, valamint zongorajátékban is még egy-két órát adni. — Bővebb tudakozódás e lapok kiadóhivatalánál.

HIRDETÉSEK.

Haszonbérlet.

Pusztá- és szalmatercsi birtokom (Szécsényhez három negyed óra) őzi vetés- és felszereléssel, vagy on nélkül, folyó évi novembertől több évre haszonbérbe adandó. Értekezhetni velem B-Gyarmaton a megyeházban.

Pajor István.

Előfizetési felhívás

az „Új Budapest“ kétes politikai napilapra, és annak heti mellékletére a „Friczi“ élczlapra.

Egy óra 95 kr.
Negyedévre 2 frt 75 kr.
Fél évre 5 frt 50 kr.
Egész évre 11 frt — kr

teljes számú példányokkal szolgálhatunk.

Az „Új Budapest és Friczi“ szerkesztősége és kiadó hivatala Budapest Országút 26-ik szám.

3-2